

Zakon o potpomognutim područjima

Sadržaj

DIO PRVI OSNOVNE ODREDBE
DIO DRUGI INSTITUCIONALNI OKVIR I UPRAVLJANJE
 GLAVA I. SREDIŠNJA RAZINA
 GLAVA II. RAZINA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE
DIO TREĆI MJERE ZA RAZVOJ POTPOMOGNUTIH PODRUČJA
DIO ČETVRTI PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE
DIO PETI ZAVRŠNE ODREDBE

DIO PRVI OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom, kao dijelom opće politike regionalnog razvoja Republike Hrvatske, uređuje se upravljanje razvojem područja koja su, prema odredbama zakona kojim se uređuje regionalni razvoj, određena kao potpomognuta područja.

Članak 2.

Cilj upravljanja razvojem potpomognutih područja je pridonijeti njihovu gospodarskom i svekolikom razvoju u skladu s njihovim posebnostima i načelima zakona kojim se uređuje regionalni razvoj Republike Hrvatske.

Članak 3.

Republika Hrvatska, jedinice područne (regionalne) samouprave i jedinice lokalne samouprave te njihova tijela dužni su osiguravati pretpostavke za jačanje konkurentnosti i ostvarenje vlastitih razvojnih potencijala potpomognutih područja te poduzimati sve potrebne radnje radi ostvarenja cilja navedenog u članku 2. ovoga Zakona, a osobito one koje se odnose na:

- povezivanje lokalnih i regionalnih razvojnih potreba s mjerama i programima te ciljevima kohezijske politike Europske unije
- potporu potpomognutim područjima za povećanje i optimalno korištenje vlastitog razvojnog potencijala
- odgovarajuće mjere za ravnomjeran i održiv razvoj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na potpomognutim područjima
- poticanje suradnje između jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zasnovane na partnerstvu radi jačanja administrativnih i financijskih kapaciteta kao pretpostavke za učinkovito korištenje sredstava europskih strukturnih i investicijskih fondova
- poticanje programa integriranih teritorijalnih ulaganja na potpomognutim područjima
- razradu posebnih kriterija odabira te oblikovanje potpora za projekte s potpomognutih područja kod dodjele sredstava europskih strukturnih i investicijskih fondova
- zadržavanje, povratak raseljenog i poticanje naseljavanja stanovnika na potpomognuta područja, osobito onih zanimanja koji obavljanjem svoje djelatnosti mogu pridonijeti njihovu gospodarskom i društvenom razvoju
- stručnu i financijsku pomoć za pripremu razvojnih projekata na potpomognutim područjima, za čiju se provedbu planiraju koristiti sredstva europskih strukturnih i investicijskih fondova te drugih izvora
- poticanje unaprjeđenja razvojnih programa na područjima gdje povijesno žive i pripadnici nacionalnih manjina, a koja su demografski, ekonomski ili socijalno oslabljena i značajno ispod prosjeka nacionalne razvijenosti.

Članak 4.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 5.

Upravljanje razvojem potpomognutih područja provodi se uz zabranu svakog oblika diskriminacije i uvažavanje autonomije lokalne i područne (regionalne) samouprave.

DIO DRUGI INSTITUCIONALNI OKVIR I UPRAVLJANJE

GLAVA I. SREDIŠNJA RAZINA

Članak 6.

Ministarstvo nadležno za regionalni razvoj (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) nositelj je upravljanja razvojem potpomognutih područja.

Članak 7.

U pripremi i provedbi mjera, programa i projekata za razvoj potpomognutih područja sudjeluju i druga središnja tijela državne uprave te druga javnopravna tijela koja svojim djelovanjem mogu znatnije pridonijeti njihovom razvoju.

GLAVA II. RAZINA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Članak 8.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nositelji su planiranja i upravljanja razvojem svoga područja.

Članak 9.

Pri planiranju i provedbi planova razvoja jedinice područne (regionalne) samouprave surađuju s jedinicama lokalne samouprave na svom području te drugim jedinicama područne (regionalne) samouprave.

Članak 10.

Regionalne razvojne agencije osnovane sukladno odredbama zakona kojim se uređuje regionalni razvoj Republike Hrvatske (regionalni koordinatori) dužne su, bez prava na posebnu naknadu, sudjelovati u pripremi i provedbi mjera vezanih za jačanje kapaciteta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na potpomognutim područjima, kao i u pripremi projektne i druge dokumentacije za učinkovitije korištenje europskih fondova i drugih izvora sredstava za te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

DIO TREĆI MJERE ZA RAZVOJ POTPOMOĢNUTIH PODRUČJA

Članak 11.

Mjere i projekti za razvoj potpomognutih područja utvrđuju se Programom održivog društvenog i gospodarskog razvoja potpomognutih područja (u daljnjem tekstu: Program), odredbama ovoga Zakona te drugih propisa čije su odredbe usmjerene na poticanje razvoja potpomognutih područja.

Članak 12.

Središnja tijela državne uprave dužna su prilikom planiranja mjera i programa za razvoj upravnog područja iz svoje nadležnosti, ovisno o prirodi mjere i raspoloživim financijskim sredstvima, posebno voditi računa o učinku pojedine mjere na razvoj potpomognutih područja, uzimajući u obzir stupanj razvijenosti tih područja u skladu sa zakonom kojim se uređuje regionalni razvoj Republike Hrvatske.

Članak 13.

Ministarstvo je dužno koordinirati i pratiti učinkovitu provedbu mjera i programa iz članka 12. ovoga Zakona.

Članak 14.

Nositelji i sudionici razvoja potpomognutih područja dužni su u svojim planovima i programima posebno predvidjeti sljedeće skupine mjera:

– gospodarske mjere

- socijalne mjere
- fiskalne mjere
- demografske mjere
- mjere stambenog zbrinjavanja
- mjere jačanja administrativnih kapaciteta za učinkovit i održiv razvoj potpomognutih područja
- mjere za provedbu programa integriranih teritorijalnih ulaganja.

Članak 15.

(1) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva, donosi Program iz članka 11. ovoga Zakona na razdoblje od četiri godine.

(2) U izradi Programa sudjeluju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sa statusom potpomognutih područja te ostali ključni dionici koji pridonose razvoju tih područja.

Članak 16.

Programom se utvrđuju mjere i projekti poticanja razvoja potpomognutih područja, nositelji i sudionici njihove provedbe, opći kriteriji odabira projekata, provedbene aktivnosti, izvori sredstava te metodologija praćenja provedbe i vrednovanja pojedinih mjera.

Članak 17.

Središnja tijela državne uprave dužna su za upravno područje iz svoje nadležnosti, najkasnije u roku od 60 dana od donošenja državnog proračuna Republike Hrvatske za određenu kalendarsku godinu, donijeti pojedinačne godišnje planove provedbe aktivnosti koje su predviđene Programom te o tome izvijestiti Ministarstvo.

Članak 18.

(1) Godišnji plan provedbe Programa sadrži plan provedbe pojedinih poticajnih mjera, aktivnosti, potrebna sredstva, izvore i način korištenja sredstava te metodologiju praćenja i izvještavanja.

(2) Godišnji plan provedbe aktivnosti koje su predviđene Programom donosi Ministarstvo na prijedlog središnjih tijela državne uprave u roku od 90 dana od dana donošenja državnog proračuna Republike Hrvatske.

Članak 19.

(1) U državnom proračunu Republike Hrvatske na pozicijama Ministarstva planiraju se sredstva za financiranje programa i projekata koji pridonose održivom razvoju lokalne zajednice u smislu poboljšanja dostupnosti lokalne infrastrukture te gospodarskoj, socijalnoj i demografskoj revitalizaciji potpomognutih područja radi uravnoteženog regionalnog razvoja sljedećim mjerama:

- unapređenje komunalne i socijalne infrastrukture na potpomognutim područjima
- priprema projektno-tehničke dokumentacije za lokalne razvojne projekte na potpomognutim područjima
- priprema infrastrukture kao preduvjet za ulaganja i gospodarski oporavak potpomognutih područja
- stvaranje uvjeta za podizanje standarda života na potpomognutim područjima
- poboljšanje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina.

(2) Osim mjera iz stavka 1. ovoga članka, u okviru planiranih sredstava financirat će se i druge mjere koje pridonose održivom razvoju lokalne zajednice radi uravnoteženog regionalnog razvoja.

Članak 20.

Ministarstvo, sukladno raspoloživim sredstvima, osigurava stručnu i financijsku pomoć za:

- razvoj i provedbu programa integriranih teritorijalnih ulaganja na potpomognutim područjima te pripremu ciljanih poziva za financiranje iz europskih strukturnih i investicijskih fondova i drugih potencijalnih izvora
- pripremu razvojnih projekata na potpomognutim područjima za čiju se provedbu planiraju koristiti sredstva europskih strukturnih i investicijskih fondova te drugih izvora
- sufinanciranje provedbe razvojnih projekata na potpomognutim područjima temeljno financiranim iz sredstava europskih strukturnih i investicijskih fondova
- stručnu potporu potpomognutim područjima za prepoznavanje i optimalno korištenje vlastitog razvojnog potencijala
- provedbu projekata koji pridonose održivom razvoju lokalne zajednice u smislu poboljšanja dostupnosti lokalne infrastrukture, prvenstveno izgradnje, obnove i rekonstrukcije građevina socijalne, komunalne i gospodarske infrastrukture na lokalnoj razini
- razvoj ljudskih kapaciteta lokalne i regionalne samouprave u pripremi i provedbi razvojnih projekata.

Članak 21.

Nositelji i sudionici razvoja potpomognutih područja dužni su posebnim odlukama razraditi posebne kriterije odabira te oblikovanje potpora za projekte na potpomognutim područjima za čiju se provedbu planiraju koristiti sredstva europskih strukturnih i investicijskih fondova te drugih izvora.

Članak 22.

(1) Jedinice lokalne samouprave na potpomognutim područjima koje na svom području imaju evidentirano zaštićeno područje kojim, sukladno posebnom zakonu, upravlja javna ustanova koja ostvaruje godišnji netoprihod od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog područja veći od 20.000.000,00 kuna ostvaruju pravo na novčanu naknadu od javne ustanove nadležne za upravljanje zaštićenim područjem.

(2) Jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa razvijenosti nalaze u zadnjoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave te na svom području imaju evidentirano zaštićeno područje kojim, sukladno posebnom zakonu, upravlja javna ustanova koja ostvaruje godišnji netoprihod od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog područja veći od 20.000.000,00 kuna ostvaruju pravo na novčanu naknadu od javne ustanove nadležne za upravljanje zaštićenim područjem.

(3) Naknada iz stavaka 1. i 2. ovoga članka osigurava se iz godišnjeg netoprihoda koji javna ustanova nadležna za upravljanje zaštićenim područjem ostvaruje od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog područja.

(4) Visina naknade iz stavka 3. ovoga članka utvrđuje se u odnosu na razinu godišnjeg netoprihoda koji ostvari javna ustanova u prethodnoj godini od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog područja, površinu jedinice lokalne samouprave evidentiranu kao zaštićeno područje i broj stanovnika jedinice lokalne samouprave. Ukupna godišnja visina naknade može iznositi:

- za jedinice lokalne samouprave iz stavka 1. ovoga članka do 6 % netoprihoda koji javna ustanova ostvari u prethodnoj godini od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog područja
- za jedinice lokalne samouprave iz stavka 2. ovoga članka do 5,5 % netoprihoda koji javna ustanova ostvari u prethodnoj godini od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog područja.

(5) Sredstva naknade osiguravaju se kao namjenski prihod jedinice lokalne samouprave namijenjen za projekte zaštite prirode, izgradnje komunalnih vodnih građevina za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju, održavanja čistoće naselja te sakupljanja i obrade komunalnog otpada.

(6) Odluku o visini naknade i načinu isplate, kao i prihvatljivim troškovima povezanim s projektima iz stavka 5. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva i uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za zaštitu prirode.

(7) Ministarstvo nadležno za zaštitu prirode obavlja nadzor nad korištenjem sredstava iz ovoga članka te o rezultatima provedenog nadzora izvještava Ministarstvo.

(8) Ako se kontrolom utvrdi da se sredstva ne koriste sukladno stavcima 5. i 6. ovoga članka, ministarstva će uskratiti isplatu daljnjih naknada, kao i zatražiti povrat prethodno isplaćenih sredstava koja nisu utrošena u skladu s odredbama stavaka 5. i 6. ovoga članka.

[Odluka o naknadi jedinicama lokalne samouprave na potpomognutim područjima koju plaćaju javne ustanove vezano za upravljanje zaštićenim područjima](#)

Članak 23.

Programom iz članka 11. ovoga Zakona posebno će se utvrditi mjere kojima će se dodatno potaknuti zapošljavanje osoba onih zanimanja koja pridonose poboljšanju kvalitete života na potpomognutim područjima.

Članak 24.

Ministarstvo utvrđuje pravo na potporu male vrijednosti u skladu sa zakonom prema kojem se utvrđuje i plaća porez na dohodak i zakonu prema kojem se utvrđuje i plaća porez na dobit obveznicima koji obavljaju samostalnu djelatnost na potpomognutim područjima.

Članak 25.

(1) Ovim Zakonom potiče se korištenje zelenih i održivih mjerila u postupku javne nabave, u smislu ekološki prihvatljive robe, radova i usluga te usmjeravanje proizvodnje na specifične proizvode od sirovina i prirodnih bogatstava lokalnog područja.

(2) Cilj je politike održive proizvodnje i potrošnje smanjiti potrošnju resursa, onečišćenje okoliša, jačanje izvornog domaćeg proizvoda te zadržavanje stanovništva na potpomognutim područjima.

Članak 26.

(1) Republika Hrvatska će poticati zadržavanje, povratak raseljenih i naseljavanje stanovnika na potpomognutim područjima osobito onih zanimanja koji mogu obavljanjem svoje djelatnosti pridonijeti gospodarskom i društvenom razvoju spomenutih područja.

(2) Pitanje utvrđivanja područja stambenog zbrinjavanja, programa stambenog zbrinjavanja, nositelja provedbe mjera iz programa, provedbenih aktivnosti, izvora sredstava te metodologije praćenja provedbe i vrednovanja pojedinih mjera uređuje se posebnim zakonom.

DIO ČETVRTI PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE

Članak 27.

Ministarstvo koordinira i prati provedbu Programa iz članka 11. ovoga Zakona na razini koordinatora, a druga središnja tijela državne uprave i druga javnopravna tijela provode i prate provedbu aktivnosti i mjera za svoja upravna područja i njihov učinak na razvoj potpomognutih područja.

Članak 28.

Središnja tijela državne uprave i druga javnopravna tijela dužna su na zahtjev Ministarstva dostaviti podatke prikupljene na temelju odredbe članka 27. ovoga Zakona te najkasnije do 30. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu podnijeti Ministarstvu izvješće o učincima provedbe Programa iz njihove nadležnosti.

Članak 29.

Ministarstvo podnosi Vladi Republike Hrvatske izvješće o učincima provedbe Programa, iz članka 11. ovoga Zakona, najkasnije do 30. travnja tekuće godine za prethodnu godinu.

Članak 30.

Nadzor nad provedbom ovoga Zakona obavlja Ministarstvo.

DIO PETI ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 31.

(1) Program iz članka 11. ovoga Zakona Vlada Republike Hrvatske donijet će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Odluku iz članka 22. stavka 6. ovoga Zakona Vlada Republike Hrvatske donijet će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 32.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.